

Szerkesztőségi iroda:

R.-szombat, Losonczy-utca 24. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fo-
gadhatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonczy-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
penz-, hirdetmény-, nyilttér-
és felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos petitsor tér-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legez-
szerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán csak a kiadóhivatal vesz fel.

A t. közönséghez.

Lapunk mai száma e félévben utolsó; ez ok-
ból szerény vállalatunkat ismételve is a t. közönség
becses támogatásába kell ajánlanunk szellemi és anya-
gi tekintetben, — és pedig nemcsak azért, mert ma-
gunkra hagyatva, korlátolt tehetségünket kevésnek
érezzük ahhoz, hogy a megyénk, városunk lakói köz-
vetlen, — nyilvánosság elé tartozó — igényeinek nyoma-
tékkal adhassunk kifejezést, hanem azért is, mivel a
vidéki sajtónak minden része csak úgy oldhat-
ja meg nemes feladatát, ha mindkét irányban életerős.

A vidéki sajtó, a vidéki hírlapok feladatát min-
dig úgy fogtuk fel, mint a Kaposváron már 21 év
óta folyton megjelenő „Somogy.“ Szerintünk is: „A
vidéki lapok fogják fel — különösen a határszéli pon-
tokon — a nemzetiségek első támadásait. Ezek azon
ó r s z e m e k, kik jelt adnak a központra, hogy az
ellenfél szellemi fegyverekkel támadóban! Hogy hol
van a bajok forrása? hol az öröm és meglepedés
tanyája? Hogy állnak a közművelődési, a mezőgaz-
dasági viszonyok, az intézetek, az iskolák? Mint a
vihár és jó időre egyformán kitett hőmérő, jelezik a
hideg közönyt, a lelkesedős és tettek hőfokát, a vi-
hart és szélesedést; folytonos izgalomban, mozgás és
harcokban ott állanak az események közt, hogy igaz
és szorgalmas munkásokat lásson bennük a napi
sajtó, s meghuzzza a nagyharangot, ha baj van, figyel-
meztetni, tanácsolni, orvosolni fel és lefelé.

Lapjaink kis folyók bár a vidéken, de hireik,
eseményeik forrásával mind beleömlenek a nagy ten-
gerbe, a napi sajtóba, hogy az erős és hatalmas
legyen, s elbirja a nemzet nagy gályáit: a közvéle-
ményt s itéletét.

A vidéki sajtó utat egyenget; élesíti a lelkesé-
dést; apostola a könyvek, lapok, folyóiratoknak, hogy
a nap után a legnagyobb fény, a betűk világossága
behasson még a szegény viskók küszöbén is. Előfize-

tőket gyűjt a becses irodalmi termékekre; jótékony
ezélok oltárán meggyújtja az áldozatok tömjénét; a
művészet előharczósa, az intézetek támogatója, a nagy
eszméknek talajt készít, hogy magvai dus kalászkokat
hajtsanak; hű tükör, melyben a fővárosi sajtó az or-
ország képét nézi.

Szóval: hivatása nagy, s ezt be kell
töltenie.

Ámde e hivatás betöltését első sorban magának
a közönségnek érdeke követeli. A vidéki hírlap erre
csak eszköz, melynek minősége nagyobb részben attól
függ, hogy minő támogatásban részesül?

Mi, önérettel, dicsékedés nélkül mondhat-
juk, azon idő alatt is, mióta, ugyszólván kény-
telenek voltunk az lapok szerkesztését átvenni, min-
den erőnkkel, tehetségünkhez képest, s azon remény-
ben, hogy önzetlen törekvésünk méltánylásra, megfe-
lelő gyámolításra találand, igyekeztünk a vidéki hir-
lapokhoz fűzött igények kielégítésére. Nem rettentünk
vissza súlyos anyagi áldozatoktól sem, hogy az általunk
kiadott lapok a napi kérdésekhez minden irányban tar-
gyilagosan és függetlenül szóljanak.

Megtettük kötelességünket, s őszintén mondhatjuk,
hogy a hiven teljesített kötelesség tudatával szüntet-
nök be már ma is a „Gömör-Kishont“-ot, ha ez vagy
szükségtelennek mutatkoznék, vagy más lépne he-
lyünkre.

De míg nálunk a — bár titkosan — működő
nemzetiségi izgatások meg nem szűnnek, míg köz-
életünkben mutatkoznak hiányok, mulasztások, e lapok
fentartását szükségesnek tartja, — úgy vagyunk meg-
győződve — maga a közvélemény is. Amíg helyünket
jobb, hivatottabb erő el nem foglalja, — hazafiui su-
gallatunk parancsolja — maradnunk kell.

Azonban kitartást nekünk csak a közönség érdek-
lődése, részvéte, pártfogása nyújthat; e nélkül kény-
telenek leszünk vállalatunkat, mely nekünk — fájda-
lom — eddig csak tetemes anyagi veszteséget gyü-

mölcsözött, beszüntetni, — veszteségére oly nagy
horderővel bíró ügynek, mely egy hazafiasan érző
közönség körében soha sem lenne elhanyagolható.

Ugyanezért midőn a t. olvasók kegyébe magunkat
ujolag ajánlani bátorkodunk, tiszteletteljesen kérjük,
miszerint lapunk rovatait közleményeivel megtisztelni,
gazdagítani, az előfizetők körében pártfogolva ajánlani
méltóztassanak, hogy ez uton képesek lehessünk azt
megyénk tekintélyének színvonalára emelni, s ott fen-
tartani.

A szerkesztő**Jóakaratu fevilágosítás K. d. V. urnak mult számban megjelent bírálatára.**

Hogy K. d. V. ur, ki mint írja, ezeltől 25 évvel járt
Szathmáron iskolába, annyira elesodálkozik, sőt oly szörnyü-
képen megbotránkozik azon, hogy ma 25 év múlva a VI. és
VII. gymn. oszt. ifjaknak etele feladatokat: „A reformatio poli-
tikai iránya“, „A királyság és oligarchia küzdelme Magyar-
országon“ — tűznek ki, egy irodalmi ünnepély alkalmára tör-
ténelmi tanulmányul, mind csak azt mutatja, mennyit haladt
a világ az alatt az egy negyedszázad alatt.

Már az 1880. évben 16179. sz. a. kiadott közokt. mi-
niszteri utasítás az V. gymn. osztály történelmi tananyaga közé
sorolja (XIII.) „Magyarországon a királyság és olygarchia
küzdelme“, s a VI. osztályra nézve (III.) „A reformatio poli-
tikai iránya“ tárgyalását, s Mangold Lajosnak a IV.—VI.
gymn. oszt. számára írt, 1879. ugyanazon miniszt. által 17630.
sz. a. ajánlott jeles tankönyvében, mint egyes fejezetek czimeit
fordulnak elő s igen szépen tárgyalatnak (1885. kiad.) a 44.
lapon: „A reformatio hatása az állami életre,“ az 51. lapon:
„A reformatio politikai iránya Angliában“, az 55. lapon: „A
reformatio politikai iránya Franciaországban“, az 59. lapon:
„A reformatio politikai iránya Németalföldön“ stb. És ezek-
ből, kivált kellő magyarázat után, rövidke történelmi tanul-
mányt írni, bizony nem egy „magyar Hugo Victor“ lángeszét
igénybe vevő munka; sőt ha az etele feladatoktól és dolgoza-
toktól itt és másutt elremitgetjük a gymnasium felsőbb osztá-
lyainak növendékeit, „a Szilágyiak, Horváthok, Szalayak és
Telekyek helye“ még tovább fog „üresen állani.“

Egy másik jelenvolt.

T Á R C Z A.

Hugo Viktor költeményeiből.

IV.

Lányka a szerelem . . .

Lányka, a szerelem tükör elé vezet,
Hol a szép s kaczer nő magának tetszeleg,
S melytől vidáman, vagy busan megyen el.
Majd meg, mint az erény, a mikor a szív
Jó s rossz közt habozva — nehéz tusát vív
Lelket nemesít és tisztít, megemel.

De lépjél egy kissé félre, s lábaid legott
Eleseszik. Az örvény mély! s a ki lebukott
Azt az ár sodorja míg el nem merül.
S a ki lépve lépdél e folyamon át,
Szépen visztükörözve láthatja magát,
Addig, a míg a víz alá nem kerül.

V.

Reménylj Istenben.

Reménylj fiam! holnap, talán holnapután
A közel jövőben hitteink valósulhat.
S mindannyiszor ha a hajnal pirja hasad
Imádkozzunk esüngve az Isten áldásán.

Bánatunk gyermekem, hibáink okozzák,
S ha térdre borulva buzgón fohászodunk,
Vétkeink nagy során igazán bánkódunk:
Isten megáldhat és elveszszük jutalmát.

VI.

A virág a pillangóhoz.

Egy szerény virág mondá a pillangónak:
— Miért kerülsz?
Sorsunk különbözik, látod. Én maradok
S te repülsz.
Még is, egymást kedvelve, emberek nélkül
El vagyunk.

S mondják, mint két szép virágszál olyan tisztán
Ragyogunk.

De, míg te szárnyra kelsz, én lekötve állok
Fájdalom!

Illatosítani leheltelemmel röptöd
Nem tudom.

Ezer virág elől messzire elröpülsz
Sebesen.

S árnyékomat látva, én nem követhetlek
Sohasem

El-el röpülsz, meg vissza jössz, és újra még
Csapodár.

S engem buslakodva mindig itten találsz
Kis bogár.

Szerelmünkért, — így folyának napjaink bár
Kedvesem —

Gyökereim rád el, — vagy add szárnyaidat
Át nekem.

. s.

Jogi tárcza — a nőkrők a nőknek.

Kármán Zoltántól.

Nem akarom azon immár közhelylyé vált kifejezéssel
kezdeni, hogy vissza ne rettenjenek ez igénytelen tárcza címétől
bajos olvasóúim, mert tartok tőle, hogy épen e jóakaratu
megnyugtatóssal kelteném fel gyanujokat, szándékom tisztasá-
gát illetőleg. Nem szándékozom száraz fejtegetéssel untatni
önöket, sőt, miután meg vagyok győződve ama közkeletű fran-
cziá mondás igazságáról: „Unalmasnak lenni bün.“ teljes kész-
séggel alávetem magamat az önök gyöngéd törvényszéki itele-
tének, mely köztapasztalás szerint kiválólag egy eljárást ismer
és gyakorol, t. i. a „szóbeli eljárást.“ Ha tehát azt hiszik, hogy
e czikkel s főleg az előbbi megjegyzéssel súlyosb büntetést ér-
demlek, szívesen meghajlom „marasztaló itéletük“ előtti, de
csak úgy, ha a „végrehajtás foganatosítása végett“ azokat méltó-
ztatnak „végzés“-ükben kiküldeni, kiket én választok.

Egyébiránt e tárcza jogosultságára nézve, mint az e sorok
folyamán ki fog tűnni, minden vita egészen fölösleges volna.

Mert föltétb hálátlan volna a ki azt hinné, hogy önök, kegyes
olvasóúim tényezői az igazságszolgáltatásnak s ezzel együtt
a jognak. Maga az igazság és jog megtestesített képviselője:
isten nő, s azok a komoly fekete betűk városházunk bejá-
rata felett, szintén hódolattal intézők hozzá: Diva Themis
justi sjs heic aequique Patrona: Themis istennő, légy e helyt
védasszonya a jog es méltányosságának.

És én egy csöppet sem csodálkozom azon, hogy jó Toldy
István nyomán akadót önöknek akárhány olyan hőkeblü védő-
jük, a ki ügyvédek, sőt bírákat szeretett volna kegyetekből
nevelni. De félek, hogy sokra nézve igazat kellene adnunk az
„öreg ur“-nak Deák Ferencnek, ki a Frauendienst egy ily
lovagjával a következő párbeszédet folytatott:

— Hát csakugyan komolyan akarod, hogy nőket is ne-
vezzünk ki bírákúl?

— Természetesen! Vagy talán azt hiszed, nem odavalók?

— Barátom, nincs bizalmam hozzájuk! Tudod, attól
tartok, hogyha valamikor ilyen magamforma vén legénynek
valami csinos fiatal ember lesz a perbeli ellenfele, mindig ez
fogja megnyerni a pert.

Nóde ez inkább tréfának járja meg, a minél kissé sértőbb
és nyersebb volt az, a mit Napoleon mondott Genlis asszony-
nak, ki a nők é teren hivatottságát nagy tüzzel vitatta. Midőn
ugyanis már egészen belemélyedett, egész komolyan kérdi tőle:

— Asszonyom, maga szoptatja ön gyermekeit?

Van önöknek ugyanis elég joguk, melyek közül mint
egyik legszebbet kell kiemelnem azt, hogy a reformatus nők-
nek*) szavazatuk van az egyháztanács megalakításánál. Aztán
meg csak az is újabb jog, hogy igényeiket bírói uton, a
magok nevében érvényesíthetik, azaz perelhetnek. (Nem is em-
lítve azt, a mi jogaik közt nincs beczikkelyezve, hogy
t. i. otthon perelhetnek.) Elannyira, hogy esetleg még szép-
ségök megrontásaért is teljes joggal s teljes kártérítés remé-
nyében indíthatnak a törvényben gyökerező „kere-
set“-et, mint nemrég egy osztrák színész, kinek részére,
minthogy egy vasuti szerencsétlenség alkalmával arczának szép-
sége teljesen megsemmisült, s így szinpadra többé nem lép-
hetett, a törvényszék a vasutársulatot évi nyugdíj fizetésére
ítelte. (Talán kötelezte! Szerk.)

*) De csak azon özvegyeknek, kik egyházi adót fizetni képesek.
Szerk

A „Gömörmegei közkórház.”

Azon intézetek között, melyek megyénk területén, egészségügyi tekintetben, a közjólétet biztosítani hivatnak, első helyen áll a szenvedő betegek mehelyéül városunkban épített s berendezett megyei közkórház.

Ez rkból, a dr. Szabó Samu intézeti főorvos által csak e napokban közzétett „kimutatás” nyomán, ezen intézmény létesítésének, berendezésének, s 1884. évi működésének főbb adatait lapunkba átvenni kötelességünknek tartjuk, meggyőződve arról, hogy közönségünk azok iránt érdeklődéssel viseltetik annál inkább, mert bennök áldozatkészségének fényes eredményét láthatja:

„Az 1839-ik évben, jeles veterán, akkor megyei főorvos társunk Marikovszky Gusztáv a megyeházánál levő rabkórház felszereléséről hivatalos jelentését beérkezvén, ezen jelentésben egy nagyobb kórház berendezésének szükségességét indítványozta. — Az akkor Rimaszombatban ifj. Draskóczy Sámuel elnöklété alatt tartott megyegyűlése az indítványt magáévá tette és egy bizottságot küldött ki kebeléből az eszme megvalósítására, gyűjtés eszközésére.

A kiküldött bizottság a gyűjtési mozgalmat kedvező eredménnyel indította meg, s megyénk nagyobb városaiban részint tánczvizsgák, részint színelőadások rendezettek, hogy a kórházi alap mindinkább növeltesék, mely alap már az 1847-ik évben Ratkó József pénztárnok által bemutatott számadás szerint 6664 frt 28 krt tett ki.

Az 1848/9. évi események után sem szűnt meg a tökélygyümölcsötése, mivel az 1851-ik évben Lengyel Sámuel, majd 1863. évben Miklóvics Ferenc rimaszombati ügyvédeknek adatott által kezelés végett, mindketten lelkiismeretes pontossággal, minden díj nélkül, éber figyelemmel viselték hivatalukat, mindent elkövetve, hogy a kórház alaptőkéje növekedjék, e buzgalomnak volt is eredménye, mivel az 1871-ik évben, midőn a megyei kórházalap a megyei főpénztárnok kezése alá helyeztetett már 34737 frt 55 kr. tekintélyes összegge nevedezett fel.

A kórház alaptőkéje mindinkább növekedvén, az 1873-ik tavaszi közgyűlésen felelevenítették a kórház építésének szükségét, a közgyűlés intézkedett is e tekintetben, nem lévén egy tagja sem a közgyűlésnek, ki ezen, az emberiségre oly jótékonyan ható intézményt ne akarta volna létesíteni, de sajnos, e kérdés eldöntésénél feltámadt a féltékenység, s különösen Rozsnyó és Rimaszombat város vetélkedtek, hogy a kórház falaik között építtessék; a versengések eredménye az lett, hogy az őszi közgyűlés határozata szerint a kórház építése bizonytalan időre elhalasztott.

Hét évig pihent ezután a kórház ügye, ekkor azonban megyénk általánosan tisztelt, minden nemes és szép czél iránt lelkesedni tudó alispánja Szontagh Bertalan 1880-ik évi őszi közgyűlésen a szunyadó ügy iránt az érdekeltséget felkeltette, s az ő fáradságot nem ismerő buzgalomának köszönhető, hogy az 1880. év október 7-én Pelsőzön tartott megyegyűlés elhatározta, illetőleg elrendelte, hogy a megyei kórház Rimaszombatban már az 1881-ik év tavaszán felépíttessék.

Az előmunkálatok megtétele általában a felépítés keresztültelét végett, bizottságot küldött ki, tagjai voltak Szontagh Bertalan alispán elnöklété alatt Sárközy Gyula, Farkas Abraham, dr. Marikovszky Gusztáv, Szabó György bizottsági tagok dr. Patzek Mór megyei főorvos, Bornemisza László első aljegyző és Beliczay László megyei kir. építészeti hivatal főnök.

Az építő bizottság, hogy a kor minden követelményeinek megfelelő kórház építtethessék, nyilvános pályázatot hirdetett, a pályamunkák megbíráására a magyar mérnök- és építész-egyletet kérte fel. A beérkezett három pályatervet a felkért szakértő egylet megbíráván, a kivitelre és díjazásra egyhangulag Kiss István budapesti építész által készített tervet találta legjobbnak, mely tervet az 1881-ik évben Pelsőzön tartott bizottsági közgyűlés által elfogadtatván, a magyar királyi belügyminiszterium a kórház felépítésére a 17132. számú rendelettel az engedélyt megadta. A kórház házi kezelés mellett építtetett. Beliczay László főmérnök felügyelete

Ugy ám! Önök tudokon kívül folytonos „jogviszony”-ok közt élnek.

Egy fiatal lányka bálba megy, a lépeső alján rendező fogadja, karját ajánlja, elfogadtatik: létrejön az, a mit a római jog pollicitatio, azaz ünnepélyes ígéretnak nevez, a mi azt jelenti ez esetben, hogy a fiatal ember kész a hölgyet felvezetni a tánczerembe. S nemde, szép szemek ezernyi villámai sujtának megérdemlett bünhődéssel a boldogtalant, ha a lépeső közepén mást gondolva, ott hagyná önököt?

Belépnek a terembe, esinos tánczrendet kapnak, ime ez a donatio, vagyis ajándékozás, egy ugynevezett visszteher nélküli jogügylet, azaz önök nem tartoznak semmi viszontszívességgel, ha csak nyájas mosolylyal nem jutalmaznak jószántukból az illetőt.

Feléjük lejt egy fiatal ember, felkéri a II. négyesre. Önök beleegyeznek. Azonnal teljessé lett egy consensualis, azaz beleegyezési szerződés, melyben mindkét fél kötelezettséget vállal: önök szép hölgyek az iránt, hogy mással nem tánczolják azt a tánczot, az ifju, hogy nagysádotkat nem engedni azon táncz alatt petrezselymet árulni.

A „garde-des-dames” valóságos „mandatarius,” vagy ha úgy tetszik „mandataria,” azaz megbízott, kire a mama a mandans nyugodtan bizza a felügyeletet. De minthogy a mandatarium a „casus,” vagyis a véletlenérti felelősség nem terheli, a mama magának tulajdonítsa, hogyha leánykája szép szemek lángra gyújtják egy ifju szívet, a ki a négyes és „lassu” ritmusok zeneje közben szerelmi vallomást koekzát meg, s ohajtva várja a boldogított „igen” szót, melynek kimondásával szívet eszerélnék, s ime kész a permutatio, vagyis a csereszerződés.

Ezzel egyttal új kötelezettség jön létre a férfi részéről, mely kötelezettség, hogy a házasságra irányult, kiki igen jól tudja. E legmagasabb jogviszony kiszínezését bátran önökre bízhatom szép olvasónóim, s így csak arra kérem önököt, hogy ha valóban unalmas voltam, máris megvagyok büntetve, hogy a házasságról nem is értekezve, már azt kell mondanom: „Divorcions”: váljunk el!

alatt a kiküldött bizottság tevékenysége, önzetlen munkássága, az építkezés vezetésénél kifejtett szakertelem, azon meglepő eredménnyel jutalmazta a fáradságot nem ismerő bizottság tagjait, hogy az eredetileg 5431 frt 11 kr. előirányzott építkezés a leszámlálás végeredménye szerint 48607 frt 16 krba került, s így majdnem 10 ezer forint megtakarítás éretett el, e helyen kötelességemnek tartom felemlíteni Rimaszombat város áldozatkészségét, e város ugyanis a kórház építéséhez 11895 forinttal járult.

Az építkezés az 1883-ik év nyarán befejeztetett s ez év szeptember 24-én tétellett le a zarkó nagy ünnepélyességek mellett, s a kor igényeinek megfelelőleg felszereltetvén. 1884. év január 1-én adatott által a közhasználatnak, eleinte 40 ágy szereltetett fel, de már az első hónapokban a betegek oly tömegesen jelentkeztek, hogy júliusban még 40, így összesen 80 ágy szereltetett fel. A kórház Rimaszombatban a város keleti részén emelkedett, száraz talajon építtetett fel, 4 hold befásított kerttel körül véve; a vasuti állomás 4 pereznyi, a város egyik szállodájától 2 pereznyi távolságra. Az épület egy emeletes, souterainjét az ápoló személyzet lakása, mosó-konyha, raktárak, fatartó foglalja el, a földszinten van az orvosi és gondnoki iroda, egy váró terem, a gondnok három szobából s konyhából álló lakása, 2 szoba 10—10 ágygyal, egy 6 ágygyal, három külön szoba elmebetegek részére, 4 árnyékszék és három fürdőszoba: az emeleten 2 nagy terem 10—10 ágyra, 1 szoba 8 ágyra, három szoba 6—6 ágygyal, három külön szoba 5 ágygyal, a hízi kápolna, műtőszoba, két fürdőszoba, 4 árnyékszék talál elhelyezést, mindezen helyiségek külön ajtóval, egy zárt, kifogástalanul világos, jól szellőzhető folyosóra nyílnak.

A férfiak és nők egymástól nemesak külön szobák, de külön elzárható előcsarnokok által vannak elkülönítve, Lépesőháza kényelmes, teljesen világos. — A kut vize igen jó és nyomós szivattyúval vitetik a kórház minden részére.

A kórházi betegápolást, kiszolgálást ez ideig négy irgalmas nővér s egy háziszolga teljesítette, s különösen az előbbieket érdemelnek önfeláldozó munkásságukért teljes elismerést és díszeteket; hivatásuknak tekintik, hogy szenvedő embertársaik bajain tőlük telhetőleg enyhítsenek, s ezen munkálkodásukban nem is ismernek aztán fáradságot; ez évben tul voltak terhelve, s hogy ezen segítve legyen, a jövőben hat irgalmas nővér és két háziszolga fog kórházunknál alkalmaztatni. — Elemelemmel a betegeket a nővérek látják el; a számadás igen egyszerű, mivel ök minden beteg után — tekintet nélkül az adagra — 20 krt kapnak a hó végén a kórház pénztárából. A rendszeres élelem áll üdülő betegek részére 1/2 adag. — Reggel: 3 deciliter rántott leves zsemlye aprítással. Délben: három dec. marhahus leves, 14 deka marhahus, 4 deciliter főzelek, 14 deka kenyér. Este: három deciliter rántott leves, ezenkívül vannak a külön ételmenük, melyekért a nővérek külön díjazásban részesülnek; az étlap az orvos által minden egyénre mindennapra iratik, s a betegek az ő rendelmenye szerint láttnak el ételmenükkel.

A gömörmegei kórház nyilvános közkórház lévén; mindenkint felvesz, ki magát felvétetni akarja, az ápolási díj egy napra ez évre 60 krban van megállapítva a nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszterium által; a felvételnél előleges fizetés nem követeltetik; vagyonalanok illető törvényhatóság (megye) számlájára ápolatnak.

Az intézet élén egy 9 tagú felügyelő bizottság áll, a megyebizottsági közgyűlés által 6 évre választva, tagjai: Szontagh Bertalan m. alispán, elnök, Farkas Abraham, dr. Marikovszky Gusztáv, Okolicsányi Gáspár, Sárközy Gyula, Sebők Pál, Tornallyai Zoltán, dr. Patzek Mór, Bornemisza László jegyző; a gyógykezelést dr. Szabó Samu fő- és dr. Löcherer Tamás másod-orvos teljesítik; a házi rend fenntartásával Lukács Árpád gondnok, s a betegek ápolásával négy irgalmasrendű apáca van megbízva.

A betegforgalmat — általánosságban — a következő számadások tüntetik elő:

A megnyitás napjától 1884. évi január 1-től kezdve azon év végeig felvétetett 266 férfi, 149 nő. Összesen ápolatott 415 egyén. — Ezek közül gyógyult 280, javult 52, gyógyulatlan távozott 17, meghalt 20, további ápolás alatt maradt 46.

A meghaltak között haldokolva vétetett fel 3 férfi, 0 nő. Gyógyult tehát az ápoltak 67.4%-a, javult 12.5%-a, gyógyulatlan 4.0%-a, meghalt 4.0%-a.

Az egyes kórfajokot tekintve volt az ápoltak között: belgyógyászati: 102 férfi, 65 nő, (az ápolott férfiak 37.9%-a, az ápolott nők 43.6%-a).

Széleszéti: 57 férfi, 18 nő, (az ápolott férfiak 21.4%, az ápolott nők 12.0%-a).

Szemészeti: 19 férfi, 13 nő, (az ápolott férfiak 7.1%, az ápolott nők 8.7%-a).

Bujakóros: 49 férfi, 39 nő, (az ápolott férfiak 18.4%-a, az ápolott nők 26.1%-a).

Bőrbeteg: 40 férfi, 14 nő, (az ápolott férfiak 15.0%, az ápolott nők 9.3%-a).

Haldokolva vétetett fel 3 férfi, 0 nő, (az ápolott férfiak 1.1%-a, az ápolott nők 0%-a).

A halált előidézte: 6 esetben tüdővész, 3 esetben tüdőlob, 2 esetben zuzódás, 2 esetben szélhűdés, 1 esetben agylágyulás, 1 esetben esontszú, 1 esetben szivburoklob, 1 esetben szivbillentyű elégtelensége, 1 esetben kizárt sérv, 1 esetben hashártyalob, 1 esetben kúteges hagymáz.

Az ápolási napok száma volt 14306, esik tehát egy egyénre 34 1/2 ápolási nap.

Legnagyobb volt a betegek száma december hónapban, a legkisebb január hónapban. Az egyes napokat tekintve: legnagyobb július 28-án (52), a legkisebb január 1-én (1).

A kimutatás további részletezését lapunk szűk tere miatt nem közölhetvén, még csak néhány feltűnőbb adat közlésére szoritkoznunk. Jelesül: az ápoltak között volt a 11—20 évesek között 111, a 20—30 évesek között 133, összesen tehát 244, mely szám, tekintettel arra, hogy a betegek közt megyénkbeliek 272-en voltak, Gömörmege lakóinak mintegy 1.2%-át teszi ki, — tehát épen az itjabb nemzedék az, melynek körében a kórház megbecsülhetetlen szolgáltatokat tesz az emberiségnek, a hazának és a megyének. Foglalkozásra nézve a cseledek 98, a foglalkozás nélküliek 42, a földművesek 31, a napszámosok 71, összesen tehát 242 olyan egyén ápolatott kik erkölcsi s anyagi tekintetben, ha elzülnek, leginkább vannak terhére a társadalomnak. Feltűnő még, hogy a betegek közt egyetlen ház-, földbirtokos avagy kereskedő sincs jelezve, mely körülményből talán ezeknek a kórházi ápoltatás iránti ellen-

szenvére is lehet következtetni, holott ez intézet egészen korszerű s olyan berendezéssel bír, mely a nagyobb kényelemhez szokottak igényeit is teljesen kielégítheti.

Közgazdaság.

A t. gazdaközönséghez!

Miután a rendkívüli hosszúságú szárazságnak rendesen a háziállatok nagyszámú megbetegedése s elhullása a következménye, részint azért: mivel a legelő hiánya miatt, a kiégett legelőn az állat a felvert porhanyó talajból a füvet gyökereitől s földdel együtt húzza ki, s az éhes marha a füvet földestől eszi meg. — részint vízhiány miatt a legelő marha a bűzhödött rosz vizet kénytelen meginni; az istalón tartott marhák pedig, kivált a kisbirtokos telkes gazdák alacsony öljában, oly meleg levegőben élnek, hogy abban, ily forró időjárás alkalmával, lehetetlen meg nem betegedniök.

Ily veszedelmes időben felette szükséges, hogy a gazda házi állatainak hetenkint legalább 2-szer óvszert adjon be, részint azért, hogy a már bevett kóranyag az állatból eltávolíttassék, részint hogy az azokban kifejlődhető bacillusok mérgező hatása megsemmisíttessék.

Azért bátorodom gazdatársaimnak figyelmét felhívni, miszerint a bekövekezhető nagy kár elkerülése végett, házi állataik mindegyikénél a szükséges s alább megjegyzett óvgyógyszert használni, a fentjelzett esetekben bekövetkező veszteséget lehetőleg kikerülni el ne mulasztják; annyival kevésbé, mivel a veszedelmes időjárás káros hatása már Rimabányán, — hol több darab szarvasmarha e napokban hirtelen elesett — már jelentkezett, s határozottan merem állítani, hogy ezentul több helyen is fog jelentkezni.

Miután 25 éves gyakorlati tapasztalatból, s ez irányú szorgalmas tanulmányozásomból és kísérleteimből teljesen meggyőződtem arról, hogy mindenféle állat járványos betegség (vérmérgezés) ellen minden állatnemnél a legbiztosabb, legolcsóbb s legkönnyebben alkalmazható óvgyógyszer a hasonszenvi: (arzenikum a 3-ik dózsolótn, vagy a 3-ik ritkításban cseppekben mely Hamaliár gyógyszerész úrnál Rimaszombatban kapható, s egy frt ára elegendő a legnagyobb gazdaságban is) gazdatársaimnak ezen óvgyógyszert melegen ajánlom és pedig a következő alkalmazás szerint:

Egy drb nagy szarvasmarhának 8 csepp, (porból egy késhegynyi 1 drb kisebb marhának 4 csepp, porból egy bieskahegynyi, egy drb lónak 8, csikónak 4 csepp.) porból egy birkának 2—3 csepp, bárányak egy csepp, 1 drb nagy sertésnek 4 csepp (porból 1 borsónyi nagyságú), malacoknak 2—3 csepp (porból egy jó lenesényi nagyságú) cukorra cseppgetendő, s az állat nyelvére teendő. (Ügyelven arra, hogy azt az állat be is meg is egye. — Szerk.)

Nagyszámú juhok és sertéseknel pedig az ajánlott gyógyszer a megkívántató, körülírt mennyiségben 2—3 liter vízben — az állatok számához képest, — feloldatik s ezen vízzel 1/8—1/4 pozsonyi mérő árpa meglocsolatik, s jól összekevertetik úgy, hogy annak minden szemé jól átmedvesedjék, az így meglocsolt árpa estétől reggelig állni hagyatik s reggel elhgyomorra (mely időben a ezukron adandó orvosságot is beadni kell), a juhokkal és sertésekkel megétetetik. Az orvosság beadása után 1 óra hosszáig az állatoknak sem enni, sem inni nem szabad. Ez óvgyógyszer hetenkint kétszer, ha már közlemben hullanak az állatok, akkor minden második nap adandó, s ezenfelül az állatok hetenkint egyszer, (azon napon, melyen óvgyógyszert nem kapnak) megszórandók, a söba egy kis büdöskövirág, hamu s korom keverendő, ezen szerek is jó hatással vannak; ezenfelül az állatok (a sertések is nem moesár bűzhödött vízzel, mert ettől kapja a sertés a lőpenét, hanem) tiszta egészséges vízzel s elegendő élelemmel látandók el; az ölbán tartott állatok részére tiszta, friss levegőről kell gondoskodni, az utóbbi czéltől legtanácsosabb, kivált a kisbirtokosok telkes gazdáknak, kiknél az ölak alacsonyok, szelelő lyukakkal nincsenek ellátva, s így az ölakban a bűzhödött, meleg levegő oly mérvben áll elő, hogy a nagy forróságok idejében maga képes a marhát agyonbetegíteni, — ha marháikat a szilvás kertbe, árnyékos helyre kikötik, ott igazítván nekik jászolt karó és fűzfaveszőkből — hogy pedig a kikötött állatok a légy esipésétől nagy mérvben ne kinezassanak, a kikötött állatok szőret zöld borzaggal (gyalogbodza) jól be kell dörgölni.

Hogy az óvszertől ajánlott hasonszenvi (arzenikum) gyógyszer mily gyors és üdvös hatással bír, legközelebb is testvérem malaczáinál fényesen beigazoltatott, ugyanis: 250 malaczól pár nap alatt elhullott 17 drb, ekkor a hasonszenvi arzenikumból a kívánt mennyiség beadatott minden drb malaczának, a dög azonnal megszűnt, s azóta egy darab sem hullott el, s a malaczok a legjobb egészségnek örvendenek.

Egy újabb ok arra, hogy a hasonszenvi arzenikumnak óvgyógyszerül használatát a házi állatoknál gazdatársaimnak jó lélekkel melegen ajánlhamam.

P. Apáthi, 1885. jun. 20-án.

Vajda Gyula.

Trieszti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali). Lapunk hirdetemnyi rovatában közöljük ezen 1831-ben alapított, nemesak legrégebb, hanem egyszersmind a legnagyobb biztosító intézetekhez tartozó társaság 1884. évi, immár 53 évi származadását és mérlegét. Az összdíj- és illeték-bevételei a most lefolyt évben, az összes biztosítási ágakba, kivéve 13.758.097 frt 20 krt, a tőkék kamata fejében pedig bevételeztetett 1.200.518 frt 63 kr. Az 1884. évben 42.543 káresetben fizettetett kárösszeg 8.637.596 frt 13 kr. s így a Generali alapítása óta 558.581 káresetben 178.423.338 frt 51 krnyi kárterítést adott. Az 1.644.965 frt 25 krral kimutatott bőnyereségből első sorban is az ez irányban, igen ovatos társasági alapszabályok intézkedéseinek megfelelőleg a 316.296 frt 68 krnyi értékpapírnyereség az arfolyam-hullámzások fedezetére alakított tartalékhoz esatoltatott, mely ennek folytán 845.574 frt 93 krra emelkedett; továbbá 300.000 frt az ingatlan tartalékhoz iratott, mely ez által 707.145 frt 65 krra gyarapodott. Habár a jégbiztosítási ág csak 154.244 frt 38 krnyi nyereséget mutatott fel, mégis kerek összegben 200.000 frt fordítatott jégbiztosítási tartalék alakítására, melynek az a rendeltetése, hogy ezen igen veszélyes biztosítási ágban a roszabb évek terhesebb vesztesége ellen némi fedezetet nyújtson. A díjtartalék 1.100.200 frt 30 krral szaporodott úgy, hogy az 1884. évi december 31-én 20.176.592 frt 39 krnyi tekintélyes összeget ért el. Az intézet összes biztosítási alapjai ezek szerint, a lefolyt évben 1.974.521 frt 94 krral gyarapodtak és kitesznek

részvénytökeben és készpénztartalékokban 31.490.875 frt 82 krt, mely is, mint az a közzétett vagyon kimutatása igazolja, teljesen jó értékekben van elhelyezve. A tartaléktökek ily busás gyarapítása mellett is, az intézet abban a helyzetben van, hogy a 315 frttal befizetett részvények után 300 frankot, vagyis 120 frt aranyban fizet osztalékul. Az intézet üzletének folyamatos haladását és tartós fejlődését nagy mértékben elősegíti a már birt biztosító átlag. Az elemi biztosítási ágban jövő években esedékes díjkötelezvények 21.066.641 frt 33 krra mennek, az életbiztosítási ágban pedig 1884. évi december 31-én 83.174.458 frt 78 krnyi tőke volt biztosítva.

A közönség köréből.*)

Nyilvános köszönet!

Súlyos és hosszabb betegségemből teljesen kiépülve, elmulasztatlan kötelességemnek ismerem hálás köszönetemet nyilvánítani dr. Lichtscheim Adolf m. kir. államvasuti orvos urnak, ki önfeláldozó gondos ápolása s páratlan figyelemmel kezelt gyógyítása által, — majdnem halálosnak mondható, — nehéz betegségemből kigyógyított; s ma már rendes napi foglalkozásom után láthatok, hogy nagy számú családom napi szükségletét ismét beszerezhessem.

Fogadjon orvos ur önfeláldozó buzgalmaért, itt a nyilvánosság előtt, egy számos gyermekkel megáldott atya forró köszönetét.

Rimaszombat, 1885. június hó 26.

Schweitzer D.

Kuriózum!

A nyusztjai közbirtokosság a határbeli koresmáltatási jogra konkurzust hirdetett.

Alólírottak az eddigi bérletösszeg — 2200 forint ellenében — 3500 frtot ajánlottunk.

Ajánlatunk, tisztességes volta dacára — elvetették. Az eddigi izraelita bérleti irásbeli ajánlatot nem is tett, csak annyit üzent a közbirtokos urnaknak, hogy 5 frttal többet ad mint más ajánlkozó. Megnyerte a bérletet.

Híába! mai nap Izrael győzedelmét legtöbb helyt magok az urak mozdítják elő széles hazában. Bizonyval van okuk rá, — de mire jut majd, már is nagyon elszegényedett népünk?

Takáts József és társa.

Hírek és vegyesek.

A „Gömör-Kishont“ jelen száma e félévben már utolsó lévén, előfizetőinkhez azon tiszteletteljes kérelmet intézzük, miszerint előfizetéseiket mielőbb megújítani s azok, kik még hátralékban vannak, a mult évnegyedekről, be nem küldött összegeket kiadóhivatalunkhoz juttatni sziveskedjenek, hogy a lap további szétküldendő példányainak száma iránt, a felesleges kiadások elkerülése céljából, eleve tájékoztatást nyerhessünk. Az előfizetési díj, — mint lapunk homlokán olvasható — az eddigi, s beküldésük posta-utalványon legkönnyebben eszközölhető.

Bámulatos amaz éles felfogás, az a kifogástalan bölcsesség, melylyel a bbányai nagykormányzó kir. pénzügyigazgató — — — azon tagjai dícserekednek, a kik a hirdetési díj fizetésre kötelezett hírlapi közlemények kijelölését nyerték feladatul. Az ilyenek csakugyan érdemesek volnának arra, hogy kezükben a „parapli és lineal“ Bachban megboldogult szent jelenvényével, Csaszlau téreim szidnak a magyar betűt és szót azért, hogy fejükben csak zavaros fogalommal kuszálódhattak a felül, a mi törvény és minden ép eszű ember által könnyen érthető. E feletti elesodálkozásunk valóban indokolt, sőt jogosult volna erősebb kifakadásunk is, ha egyáltalában nem lennénk meggyőződve a felül, hogy amaz urnaknak vagy nincs elég vágott dohányuk, vagy ha van is, hát az valami „kapa“ természetű, melyben több a mérge, mint sem annak füstjét megközelíteni ezután hajlandók lehetnénk. Ezuttal hát — s így teszünk jövőre is — csak egyszerűen jelezzük, hogy a fent — különben őszintén tisztelt testület valamelyik „sovárgó“-ja, újabban bélyegkötelezettség jelölte ki a lapunk f. évi 14. 15. számában „A közönség köréből“ s a 17. számban „Meghívás“ czim alatt helyt foglaló közleményünket; mire névze közönségünk jól értesültsége vége t megjegyezzük, hogy a 14. szám alatti nem más: mint Tóth Gusztáv polgártársunk czáfolata az előző számbeli „Rimaszombati szarvas“ féle hírnükre, a másik Kala s Márton felszólalása a helybeli nagy tözsdés — állítólag — helytelen eljárása miatt, míg az utóbbi a városi főorvos által uszodánk érdekében lett közzé tettve; — ez alaptalan leletezések után, s többször tisztelt hatóság ezen kijelölést f. évi 15433. sz. a. rendeletével magiává tette, s az azonnali fizetést — különbeni végrehajtás terhe alatt kötelességünk tette, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy ezután semmiféle közleményt, még a hivatalosakat sem vehetjük fel lapunkba a beküldő azon biztosítása nélkül, hogy a hirdetési bélyegdíj, az az töltünk, mint most, követeltetni fog, s a lefizetésre kötelezve leendünk, meg lesz térítve.

Közgyűlést tartanak a gömörmezei körjegyzők folyó évi július hó 6-ik napján Tisztelezon. A napirendre kitűzött ügyeket nem ismerjük ugyan, de hisszük, hogy közművelődési egyletünk is szóba fog kerülni, legalább annyiban, hogy céljainak előmozdítására maga részéről is törekedni fog, mi legalább őszintén ajánljuk ezt hazafias figyelmébe.

Kitüntetés érte megyénk iparosait Markó József rosnói bányász és Trubint Lukács rimaszombati szijgyártó személyek, kik az országos kiállítás XIII. csoportjához bíró bizottsági pöttagnak lettek megválasztva. Ugy értesültünk, hogy utóbbi e kitüntetést elfogadta, s valószínűleg az előbbi sem fog erről lemondani. Trubint Lukács kiállított készítményeit jelesül szerszámokat: 2 lóra ezüst platirozott kulcsok és csatokkal; a kisorsolási bizottság, 2 lóra fekete kulcsok és csatokkal; gr. Andrassy Gyula, 4 lóra sárgaréz kulcsok és csatokkal, sárga gyeplőszárra: Farkas Ábrám vette meg, — s hogy ezekkel minő keresetté lett, az is mutatja, miszerint már több ugyanily kiállítású tárgyra kapott előkelő helyekről megrendelést.

Jullális lesz mához egy hétre (vasárnap) a jövő hó 5-ik napján, még pedig a város-kertben, hol a helybeli koresolya-egylet gyűjtendő össze vendégeit és tagjait, hogy

a nyári táncvígalmak örömeiből ők is kivessék részüket. A meghívók már a legközelebbi napokban szét lesznek hordva. Nyári mulatságról lévén szó, nem hagyhatjuk említés nélkül azt a rendtelenséget, melyet a ma egy hete tartott vigalom körül tapasztalni kénytelenek voltunk. A felső bejárat egy általában felügyelet nélkül hagyatott, s a másikhoz sem volt rendelve hivatott közeg, ki a cseleddéle népséget a köröndtől visszatartotta volna. Akár feledékenységéből, akár kiesinylésből történt ez, olyan hiba volt, mely ha ismétlődik, az iparos segédek egyletének ezen ünnepelei nem fognak jövőre többé a tisztességesek közé számíthatatni.

Meglepetésben részesültek tegnap reggel a helybeli piac tejárusai a rendőrség részéről, melynek főnöke személyesen vette vizsgálat alá a kisebb és nagyobb köcsögök, kosarak eladásra szánt ezikkéit, s a kifogásolhatókat nyomban elkoboztatva, erélyesen utasította rendre azon lelketlen kufárokat, kik hamisított zagyva árúikkal nap-nap után bűnösen koczkatják a város lakói egészségének biztonságát.

Színészet. Báródy Károly és 28 tagból álló színtársulata S.-Tarjánban, hol az ottani műértő közönség osztatlan elismerését már a harmadik nyári idényben kivívnia sikerült, előadásait bevégezve e héten városunkat látogatja meg, hogy a színügy iránt korábban itt tapasztalt közönyt leküzdve s előadásaival élvezetet nyújtva, a színművészetnek tért és tisztelket hódíthasson. E társulat kitünő erőkkkel dícserekszik, akik közül némelyek részint már ismerősök is körünkben, részint a hírlapok által is többször lettek figyelemre méltóan fölemlítve. Jelesebb tagok: B. Maár Julia, Kovácsicsné Sarolta, Szabóné Róza, Farkas Lina, Czakóné Irma; Bács Károly, Tukoray Loránd, Deák Ferencz. Szabó Károly, Paksy Mihály, Szigethy Jenő, Krasznay Andor. A műsorba — egyelőre — a következő művek vettek fel: „Az arany ember.“ „Eleven ördög.“ „Árendás zsidó.“ „Magdolna.“ „Vasgyáros.“ „Buborékok.“ „Sabin nők elrablása.“ „Zsidó Sára.“ „Szentiványi álom.“ „Bibor és gyász.“ „II. Rákóczy Ferencz fogsága.“ „Ember tragédiája.“ Hinni merjük, hogy a válogatott s nagyrészen nálunk egészen új darabokkal, az igazgató- és társulatának sikerülend közönségünk várakozását kielégíteni. E reményben ajánljuk érkező vendégeinket a helybeli és vidéki közönség pártfogásába.

Időjárásunk, bár a közelebbi 2 hét alatt többször volt esőnk, nem épen kielégítő. A nap heve szokatlan erős annyira, hogy a vetemény, a gyümölcs fejlődésére, de egészségügyi viszonyainkra is káros hatásúvá lehet. Ez okból legyen szabad a tekintetes kapitányi hivatal becses figyelmébe ajánlanunk a cseresényi és iskola utca sarka közelében levő, meg a lejjebb, a másik oldalon levő hidat, mely a környék mosadéknak gyűjtőjeül használtatván, alkalmas arra, hogy a levegőt nagy téren emelítve tegye, s nagyon kérjük, nem magunkért, de a közönség érdekében, intézkedjék az iránt, hogy az iskola-utca elején, a második telek udvaráról az ürülék leve, ha csak addig is, a míg a nagy hőség tart, ne szivárogon ki láb alá, undorodására mindenkinek, kit dolga, vagy rossz sorsa arra vezet.

Tanítványaink szokott mindennapi élénkségüket elvezítve, tanárok és növendékek által elhagyatva, tegnap kezdték el „holt idényüket“, a szünidőt. Müködésük ez évi eredményéről — az értesítők alapján — lapunk közelebbi számában fogunk megemlékezni.

A helyben állomásozó tűzérsg július hó 5-én hagyja el városunkat — — — ideiglenesen, hogy részt vegyen a Kassa környékén évenként tartatni szokott gyakorlatokon. Bármilyen szép a „katona élet“ nem irigyeljük sorsukat „ebb“ a csunya melegbe.

Uszodánk — ez a „Lucza-szék“ — mégis csak elkészül valahára, de hogy az idén használható lesz-e? azt még bizonyosan megmondani nem lehet. De az legalább bizonyos, miszerint kitünő építmény leend, mintája az e féle egészségügyi intézményeknek. Erről tanuskodik a kényelmes berendezés, melylyel dícserekedni fog, mire névze első helyen megemlíthetjük, hogy zárkái (cabineok) rimafelől oldalra tétetvén, meglehetősen árnyékban lesznek, míg a másik oldalon a nyári meleg fogja ránk gyakorolni kéjelmes hatásait. Valóban kár lett volna másképp intézni. Tetője, vagy fedett oldalsarnoka nem lesz, mert tudni való, hogy a ki „hűsölni“ akar, az meglegedhetik a lubiezkolódással is, e helyen pedig annyival inkább, mert az uszók számára hagyott tér 10 öl hosszú s 5 öl széles lévén, épen elég ahhoz, hogy ott mentül kevesebbet lehessen uszálni. Az is elmés gondolat, hogy az uszoda épen az állandó fürdön alul néhány ölnyire helyzetetvén, alkalmunk leend abban is megfürödni, a mitől más ember a kádban és egy bizonyos helyen megszabadult. De legremekebb a vízlevezető csatorna, mely tompa „szög“ alakban vezetve a nélkül, hogy oldalai, melyek laza földből s homokból állanak, megerősítettek volna, gyakori kotrás nélkül, a folyton szakadozó partnak miatta, nem egészen 10 nap alatt használhatanná válik. Még csak e felirat hiányzik róla: „épült hosszan, igen szépen. 1885 ben, egy „kedves“ ur idejében, még pedig ám közöltségen“ — s kiesinyített mintáját el lehet küldeni az országos kiállítás ritkaságai közé, hogy középítészeti bizottságunk dícsőségét hirdesse az idők végeig.

Zsarolások a helypénzszedésnél. A tanács mai ülésén egy tanácsnok jelentést tett ama vizsgálat eredményéről, melyet a helypénzbőlörök embereinek manipulációi felől a tanács megbízásából megejtett. A kihallgatott felek egybehangzó véleményéből megállapítható, hogy a helypénzszedő vállalat egyes közegei rendszeresen 100%-kal magasabb tarifát alkalmaztak egyes dolgokra, pd a putnyokra, mint a millyen tarifa a közgyűlés által megállapítva volt; 4 kr. helyett 8 krt szedtek napról-napra. A tanács látva azt, hogy itt oly megszezázó visszaélések foroghatnak esetleg fönn, a melyeknek büntetlenül maradása csak a közgazgatásra vehetne árnyat, mitűn eddig aránylag csak kevés számú felet hallgattak ki. Mai ülésén elrendelte, hogy a kihallgatások tovább folytatvatván, a vizsgálat egészítessék ki s a kibővített anyag legyen azután a tanács elő terjesztendő. Egyuttal az ügy, bizonyos irányban való segédkezés végett a rendőrséggel hivatalosan közöltetni fog. Ez pedig szóról-szóra megtörtént — Budapesten. A példa elég szép csak követni kellene más helyen is, ahol ehez hasonló visszaélés esete forog fenn.

A budapesti országos kiállítás látogatottságáról a következő adatok lettek közzételve: bezárólag f. hó 21-ig valamennyi elárúsító helyen eladott belépti jegyek száma hivatalos kimutatás szerint a következő: 5 frtos jegy eladott 215 db, 1 frtos 8726, 50 kros 198.684, 20 kros esti jegy 58.958, 20 kros katonajegy 15.840, 20 kros tanuló és munkásjegy 89.582,

12 frtos állandó jegy 1072 (8 a mult heti kimutatás óta), 8 frtos állandó jegy 12003 (43), 5 frtos havi bérletjegy 183 (4). Ezekért befolyt összesen 314.841 frt 40 krajczár.

Megjelent a magyar tan- és olvasókönyv ipariskolák számára, Jausz György hasonnemű német nyelven irt munkája után a nm. vallás- és közoktatásügyi min. által 1884. évben kiadott tanterv alapján szerkesztették Papp József és Posch Lajos. A szerkesztők azon reményben vállalkoztak jelen mű magyar kiadására, hogy ez nem kevesebb pártfogásra fog találni tanítói körökben, mint az eredeti német kiadás. Szerzőknek sikerült oly könyvet nyújtani a tanulók kezébe, melyet azok az iskolán kívül is örömmel forgathatnak. Az egyszerű s mégis érdekes olvasmányok a tanulóknak nemcsak kedélyt nemesítik s értelmét fejlesztik, hanem tájékoztatják s bevezetik őket mindazon ismeretekbe, melyekre jövendő életpályájukon szükségök leend. Hiszük, hogy a jelen olvasókönyv mindazon követelményeknek megfelel, melyeket a min. tanterv is kíván egy ipariskolai olvasókönyvtől. Az általános ismeretek nyújtása mellett nem feledkeztek meg a szerkesztők a vallás-erkölcsi képzésről sem, melyet igen szépen egyesítettek a hazafias nemzeti érzület fejlesztésével, a haza földjének s a magyar nemzet viszontagságos történetének, ugyszintén hazai közművelődési viszonyaink megismertetésével. — A könyv 6 szakaszra oszlik: 1. Tanuló- és vándorló évek. — 2. Természet és ipar. — 3. Társadalmi élet. — 4. Földrajzi képek. — 5. Történelmi képek. — 6. Üzleti levelek és ügyiratok. — A könyv kiállítása csinos; terjedelme 232 lap, a papiranyag jó, a bekötés tartós; ára iránt szerkesztőségünk szivesen ad közelebbi értesítést. E mű Sopronban Romwalter K. és fiai nyomdájából került ki s kapható ugyanott, melyet kitünően használhatóságáról beküldött példányból meggyőződést szerzve. — mi is melegen ajánljuk ipariskolánk és tanítóink szives figyelmébe.

Hivatalos közlemények.

Rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetés.

546. sz. — A vezetésem alatti rimaszombati kir. törvényszék területéhez tartozó rosnói kir. járásbírósnágnál előléptettség folytán üresedésbe jött, 360 frt segélydíjjal javadalmazott joggyakornoki állomás üresedésbe jöven, az ezen — esetleg a kir. törvényszéknél üresedésbe jöve díjas joggyakornoki állomást elnyerni ohajtók felhivatnak, hogy életkorukat, elméleti s gyakorlati képzettségüket, ugy hadkötelezettségi viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket az alulirt kir. törvényszéki elnökhöz f. évi július 10 ik napjáig benyujtsák; — gyorsírázatban jártas pályázónak előny adatik.

Kelt Rimaszombatban, 1885. június 19-én.

Fornét Jenő, kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: Rábely Miklós.

Magán-hirdetések.

Keresdő tanulóul

egy jó házból származott ifju, ki legalább 2—3 gymnasiumi osztályt végzett, azonnal felfogadtatik egy helybeli vegyes kereskedő üzletében. — Bővebb értesítést nyerhetni e lap kiadójánál.

Utazók figyelmébe!

Alólírott tisztelettel felhívom mindazok figyelmét: kik az országos kiállítást megtekinteni, fürdőbe vagy máshová utazni szándékoznak és **utazó bőröndre** szükségük van, ilyet igen nagy választékban, jutányos áron üzletemben megszerezhetnek.

Ez alkalommal nem mulasztom el megemlíteni még, hogy **lószerzők, lovaglók, és más ostorok** stb. stbit. készletben tartok; ugyszintén rendeléseket elfogadok és a legrövidebb idő alatt jótállás mellett készítek. Magamat a n. é. közönség jóakarataiba ajánlva maradtam tisztelettel

Rimaszombat, 1885. jun. hó.

Trubint Lukács, szijgyártó.

Egy megindító köszönő levél. Buda-

pest. Tisztelt uram! A Mindenható Ur Isten ezerszeresen fizesse meg mind azt a jót, a mit ön velem tett! Erős szívdobogásom, szédülésem, gyomorgörösem mind eltűnt. A jobb időkben Tischer tanár husz évig volt házi orvosom, de nem segíthetett rajtam. — önt pedig a Mindenható Isten küldte hozzám, azért buzgólkodni fogok, hogy az ön nagy becsű labdacait ajánljam mindenkinek; a mai időben ugy is igen sok a nyegleges, annyira, hogy az emberek már nem hisznek másnak, csak ha magok megpróbálják. Ha módomba volna, újságba tételném nevem alatt, hogy aztán az emberek hozzám jönnének s tudakoznának. De én szegény s az egész világtól, mindentől elhagyott asszony vagyok, csakis egy vigasztalót küldött hozzám a Mindenható Isten, az ön svajzi labdacait, (egy doboz ára 70 kr. a gyógyszerárakban) melyek szenvedéseimtől megszabadítottak. Csokolom kezeit számtalanszor, s hálásan köszönöm mindazt a jót, a mit velem tett, s a mit csak imádságommal jutalmazhatok meg. Alázatos, hálás szolgálója, özvegy Michalovics Anna. Szegények háza, ajtószám 100. Minthogy Magyarországon Brandt R. gyógyszerész svajzi labdacainak különféle utánzatai léteznek, arra kell gondosan figyelni, hogy minden dobozon ezéjeggyűl, egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása meglegyen.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hirdetmény.

A jánosii regale-birtokosság közgyűlési határozata következtében közhírré tétetik, miszerint folyó évi június hó 30-ig mindazok, akik bérleti szándékoznak, ajánlataikat zárva adják be alóírottához. — Az így beadott zárt ajánlatok **folyó évi július hó 5-én d. u. 3 órakor fognak felbontatni** a jogtulajdonos közbirtokossági gyűlés által, melyre ugy ez utóbbiak, valamint az előbbieket is megjelenni felkéretnek. Ha a zárt ajánlatok a jogos kívánságnak meg nem felelnek, az esetre árverés útján fog kiadni a bérlet három egymásutáni évre, miről külön hirdetés lesz közzéteendő.

Kelt Jánosiban, 1885. június 13-án.

Sárközy Gyula,
közbirtokossági igazgató.

2—2

Tisztjelölt állomás.

A „Rimamurány-Salgó-Tarjani vasmű-részvénytársaság“ administrationális szolgálatában alkalmazást nyerhet egy a magyar-német nyelv-ismerettel bíró, és az érettségi vizsgát jó sikerrel letett fiatal ember.

Kérvények **július hó 15-ig** a fent czimzett társaság műszaki vezérigazgatójához Salgó-Tarjánba intézendők. Okmányokkal kellőleg fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

2—3

Házi kisasszonynak

kerestetik egy érettebb koru nő, ki a gazdálkodásban, valamint a varrásban is jártassággal bír.

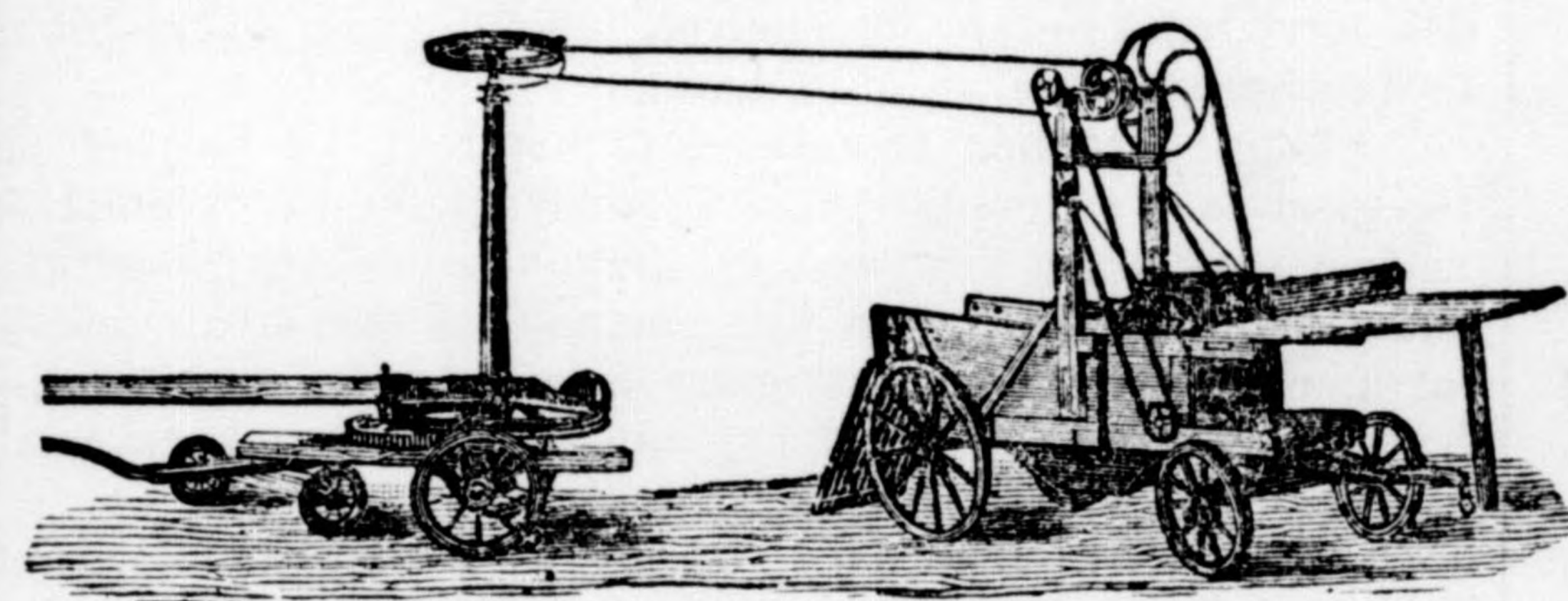
Bővebb értesítést szíveségből Rimaszombatban, a belső rózsá-utca 11-ik számú ház tulajdonosnőjénél kaphatni.

2—3

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, (Eperjesi-ut 6. sz. és Kassa mellett a Csermelyvölgyben.)

Ajánl a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen és gondosan gyártott, jó hírnevű gépeit a **közeledő nyári időnyre, nevezetesen:**

- ☞ **Cséplőkészleteit**, könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.
- ☞ **Kézi cséplőgépeit**, (járgány hajtásra is alkalmazva s szalmarázó-készülékkel v. anélkül.)
- ☞ **Backer- és magtár-rostait**, továbbá mindennemű
- ☞ **Szivattyukat**, 3—6
- ☞ **Gőzgépeket és gőzkazánokat**,
- ☞ **Szeszgyári berendezéseket**, és pedig Henze-főzők, kavaró készülékek, malata- és burgonya-zuzókat stb.

Csermelyvölgyi gazdasági gépgyárunkban gépgyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. Rendelvényeket elfogad részünkre: **Stolcz Márton ur Rimaszombatban.** Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Forgon Rafael** végrehajtónak **Varga János és társai** végrehajtást szenvedő elleni 170 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Kis-Kalosa község határában fekvő, a kis-kalosi 10. számú tjbkben A L. 1—15. sor-szám alatt foglalt birtokból Nagy Gergelyné sz. Varga Erzsébet, Klimon Istvánné sz. Varga Zsuzsanna, Varga János, kisk. Varga Pál, Máté Zsuzsanna és Borbálát illető $\frac{5}{21}$ rész jutalékára az árverést 1101 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi július hó 6-ik napján délelőtti 10 órakor Kis-Kalosa községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beszárnak 10% vagyis 110 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban s kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Rimaszombat, 1885. évi márcz. hó 17. napján. A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. **Fornét, kir. tszéki elnök.**

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Banyik Pál** végrehajtónak **Bedées András** végrehajtást szenvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Alsófalú község határában fekvő, az alsófalusi 43. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt $\frac{1}{3}$ urbéri telekből Bedées Andrást illető $\frac{1}{4}$ részre az árverést 558 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi augusztus hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor Alsófalú községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beszárnak 10%-át vagyis 55 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Rimaszombat, 1885. ápril hó 24-én. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Fornét, kir. tszéki elnök.**

ASSICURAZIONE GENERALE 1884. ÉVI MÉRLÉGE.

BEVÉTELEK.		KIDOLGÁSOK.	
A tőlöl névo	Itt kért névo	A tőlöl névo	Itt kért névo
1. Díjtartók a mutt évről:	176333 83	1. Visszatartott díjak:	23 94 80
a) díjtartók:	11 477 75	a) díjtartók:	40784 10
b) szállítványbiztosítás:	157811 08	b) szállítványbiztosítás:	606331 09
2. Tartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	6364 09	c) jegyzőkönyv:	346336 39
a) díjtartók:	179028 97	2. Károk:	90 9811 20
b) szállítványbiztosítás:	4044 3	a) díjtartók:	30 9811 20
c) jegyzőkönyv:	4044 3	b) díjtartók:	607311 22
3. Díjak a díjtartók leírásánál:	64374 47	c) díjtartók:	14 80 37
a) díjtartók:	12 819 01	3. Díjtartók 1884. deczember 31-én még folyó biz-	408226 38
b) szállítványbiztosítás:	245 000 88	a) díjtartók:	194 19 05
c) jegyzőkönyv:	100957 96 38	b) díjtartók:	100650 02
4. K. díjtartók:	26247 61	c) díjtartók:	304064 97
a) díjtartók:	10881 42	4. Az év folyója fizetett járatok:	57 438 40
b) díjtartók:	7782 36	a) díjtartók:	50789 90
c) díjtartók:	33491 83	b) díjtartók:	378 14
5. Díjtartók a jövőre:	4150 81	c) díjtartók:	12711 73
a) díjtartók:	2188 41	5. Kiszámlált díjak:	61179 71
b) díjtartók:	2188 41	a) díjtartók:	87072 14
c) díjtartók:	60734 98	b) díjtartók:	11531 18
6. Nyomtatvány-nyomtatás díjtartók:	98280 21	6. Adék a jövőre:	1981 9 36
7. Az állam és más értékpapírok tőbbségi része az 1-ik. decz. 31-ik árfolyam szerint számláltva.	73482 47	a) díjtartók:	229571 22
8. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	b) díjtartók:	11687 51
a) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	6145 26
b) díjtartók:	63931 37	7. Készenléti díjak:	31171 21
c) díjtartók:	63931 37	8. Készenléti díjak:	11153 3 41
9. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	9. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	10. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
10. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	11. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
11. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	12. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
12. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	13. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
13. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	14. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
14. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	15. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
15. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	16. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
16. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	17. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
17. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	18. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
18. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	19. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
19. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	20. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
20. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	21. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
21. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	22. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
22. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	23. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
23. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	24. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
24. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	25. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
25. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	26. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
26. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	27. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
27. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	28. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
28. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	29. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
29. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	30. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
30. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	31. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
31. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	32. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
32. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	33. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
33. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	34. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
34. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	35. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
35. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtartók:	63931 37	b) díjtartók:	63931 37
b) díjtartók:	63931 37	c) díjtartók:	63931 37
c) díjtartók:	63931 37	36. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37
36. Díjtartók a mutt évről, melyek 1883. decz. 31-én:	63931 37	a) díjtartók:	63931 37
a) díjtart			